

Grafična industrija se razvija hitreje kot papirna

Da bi ta razkorak med grafično in papirno industrijo premostili, bosta obe dejavnosti morali združevati sredstva za nove tehnološke rešitve, za nove papirne stroje, saj drugače grafiki, katerih trend razvoja bliskovito narašča, ne bodo imeli dovolj kvalitetnega reprodukcijskega materiala za svojo dejavnost. Na žalost so vse naložbe v papirni industriji vedno povezane z velikim kapitalom, vemo pa, da je papirna industrija akumulativno šibka in to prav zaradi odplačevanja anuitet za tiste stroje, ki so bili v zadnjem času na novo postavljeni.

Z namenom, da bi se o teh problemih pogovorili, je bil 19. septembra 1979 na pobudo TOZD Blagovni promet sklican sestanek predstavnikov slovenskih kupcev-potrošnikov vevških papirjev in predstavnikov Papirnice Vevče. Od 34 vabljenih se je sestanka udeležilo 27 delovnih organizacij oz. TOZD kupcev-potrošnikov s oz. TOZD Slovenije, ki so člani Splošnega združene grafične industrije pri Splošnem združenju Slovenije in predstavniki Gospodarske zbornice SRS.

glede na to uspešnost in kljub povpraševanju po naših proizvodih na trgu pa se to adekvatno ne izraža v naših finančnih rezultatih. Stroški so neprestano v porastu, saj se cene surovin in drugih materialov tako domačih kakor uvo-

Stimuliranje znanja, izmenjava znanstvenih in tehničnih dosežkov ter prilagoditev znanstveno-raziskovalnega dela potrebam proizvodnje ima poseben pomen.

Novatorstvo in racionalizatorstvo je potrebno spodbujati in ustvarjalcem morajo v našem sistemu izkazovati večjo pozornost.

JOSIP BROZ-TITO
(XI. kongres ZKJ)

ženih stalno zvišujejo. Zaradi visokih carin ob uvozu surovin, od katerih je največ celuloze, in te uvažamo skoraj 50 %, so naše izvozne cene znatno izpod domačih.

njeročni plan razvoja papirnice združiti. To torej pomeni, da se mora predvideti za naslednje plansko obdobje, da se v Vevčah poleg izpopolnitve in investicij za nadomestitev uvoženih surovin in materialov (kalcijev karbonat, lesovina, rekonstrukcija PS IV in premaza) predvidi tudi postavitev novega papirnega stroja z zmogljivostjo, ki bi bila ekonomsko upravičena in bi ustrezala potrebam slovenske grafične industrije.

Rečeno je tudi bilo, da je treba asortiment proizvodnje papirjev prilagoditi potrebam grafične industrije. Mi v svojih programih opuščamo ofsetne papirje nižjih gramatur, za katere trdijo kupci, da je treba najti način, da bi bila proizvodnja le-teh rentabilna.

Razprava je tekla tudi o vprašanju kvalitete vevških papirjev in načinu reševanja reklamacij. Neenakomernost kvalitete je velikokrat prisotna zaradi nekvalitetnih surovin in polnil. Kljub temu pa grafičarji ugotavljajo, da je zaenkrat vevški papir še najkvalitetnejši v Jugoslaviji — in tudi najcenejši.

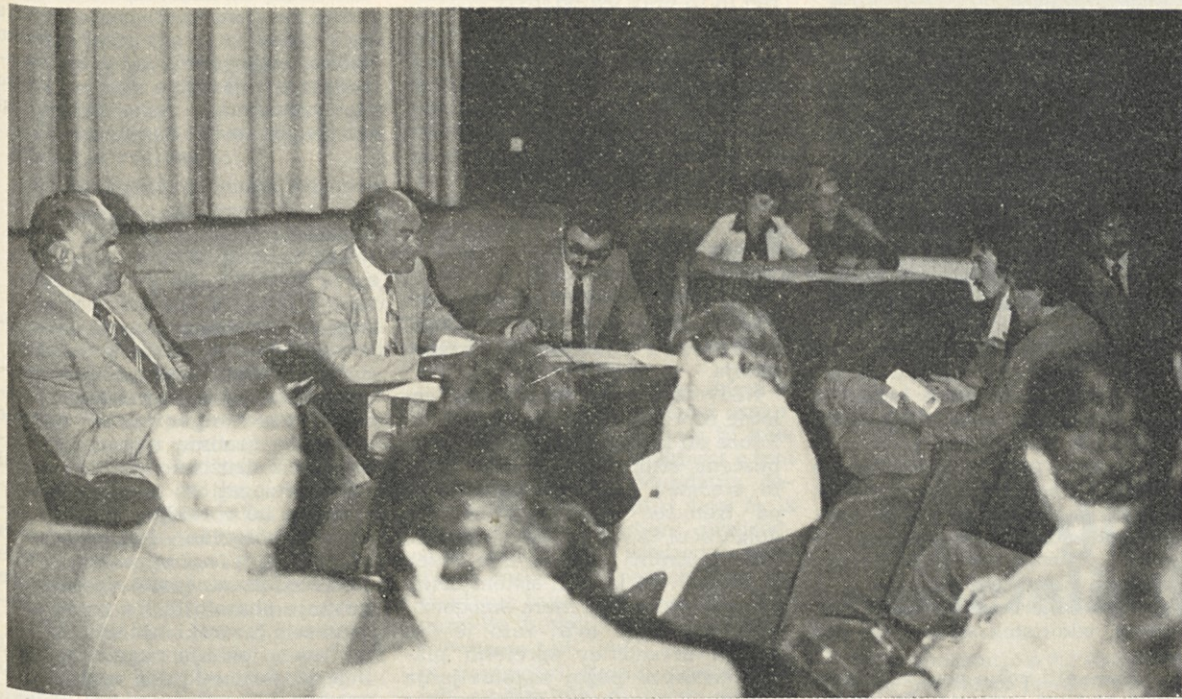
Del udeležencev sestanka predstavnikov kupcev-potrošnikov vevških papirjev in predstavnikov Papirnice Vevče

najustreznejša možna rešitev glede na naše predpise in zakone.

Predlagano je tudi, da se Papirnica Vevče za skupni izvoz poveže z grafično industrijo, ker se ra-

čuna, da bo lahko izvoz finalnih izdelkov grafične industrije devizno donosnejši.

(Po zapisniku o sestanku)
V. B.

Delovno predsedstvo pomembnega sestanka v sestavi: tov. Žehelj, tov. Kosmina in tov. Žličar

Gostom so bile podane grobe smernice razvoja Papirnice Vevče za srednjeročno obdobje 1981 do 1986, proizvodni in prodajni program naše tovarne za leto 1980 ter sedanja situacija v Papirnici Vevče.

Skupna predvidena proizvodnja v letu 1980 naj bi znašala 66.500 t papirjev in sicer: 49.800 ton za domače kupce, 15.000 ton za izvoz, 1700 ton za TOZD VETA.

To povečanje v primerjavi z letom 1979 bi bilo minimalno. Težave z izpolnitvijo postavljenih planov so predvsem pri nabavi surovin na domačem in tujem tržišču.

V letošnjem letu dosegamo zadovoljive proizvodne rezultate predvsem na novem V. papirnem stroju. Tudi na drugih proizvodnih zmogljivostih dosegamo boljše rezultate kakor v prejšnjih letih. To nam daje tudi možnost, da ob zadovoljitvi potreb domačega trga lahko povečujemo izvoz. Ne

žalostno pa je to, da se dejstvo poviševanja stroškov ne upošteva pri formiranju cen za domači trg, ki so ob samoupravnem dogovarjanju podvržene tudi soglasju Zveznega zavoda za cene. Najbolj znan je zadnji primer, ko je zavod dal svoje soglasje za povišanje cen samo za 8 %, čeprav je bil dogovor med potrošniki in proizvajalci za 14 % povišanje.

S sprejemom dokumentov, ki so bili vsem kupcem poslani in sicer je to predlog samoupravnega sporazuma za nedoseženi dohodek in pa osnutek sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju, bi se lahko situacija v Papirnici Vevče izboljšala v tem smislu, da bi lahko normalno poslovali in vsaj deloma dosegali sredstva za razvoj.

Slovenski kupci so bili mnenja, da je razvoj Papirnice Vevče za slovensko grafično industrijo tako važen, da bi se morale postavke variant I in II in smernic za sred-

Sklic tega sestanka so prisotni ocenili kot zelo pozitiven in poudarili, da ga moramo smatrati kot prvi korak trajnega poslovnega sodelovanja med slovensko grafično industrijo in Papirnico Vevče, ki naj bi prineslo korist obema panogama.

Osnutek SS o trajnem poslovnem sodelovanju na temelju skupnega prihodka je treba izpolniti v vsebinskem in organizacijskem smislu. Samoupravni sporazum za nadomestilo nedosežnega dohodka pa naj bi bil v TOZD grafičarjev sprejet do 15. novembra 1979.

Glede na podporo in pripravljenost grafične industrije Slovenije, da v sedanjem trenutku pomaga k izboljšanju situacije v Papirnici Vevče, je potrebno o teh stališčih seznanimi Službo družbenega knjigovodstva, Sekretariat za finance SRS in Gospodarsko zbornico, da se potem najde za izvedbo tega

Tiho, skoraj neslišno je prišla zopet jesen. Vse se je poslovilo: sonce in trave, metulji, pisano listje in bleščeče rose, utihnili je tudi pesem kose. Zdaj gozd miruje in ves plašen čaka na dež in megle, slane in viharje, nič več ga ne bodo grele tople zarje. Na njegovih poteh ni več ljudi, le veter še tu in tam strese na stezo osamljene liste z drevesa. Tišina, tišina, jesenska tišina... Z njo se vsako leto na prvi novembrski dan staplja preteklost spomina. Dan mrtvih je spomin na vse tiste, ki smo jih imeli radi, ki smo jih poznali, a so jesen svojega življenja že doživeli, nekateri žal celo v svoji pomladi. To je tudi dan, ko z globoko žalostjo počastimo spomin vseh tisočev in tisočev znanih in neznanih junakov, ki so svoje življenje žrtvovali za naš lep jutrišnji dan.

Tako čudno je naše življenje in eno samo je za večno. Na temne nagrobne kamne bomo dali sveče, da jih obsije toplota svetlobe; belim krizantemam in rdečim nageljnomo bo na grobovih veter pel svojo žalostno melodijo...

Tudi letos se bomo polnoštevilno poklonili spomenu mrtvih na Urhu in drugod

Gibanje proizvodnje v mesecu septembru 1979

	September 1979	ϕ I.-IX. 1979	Plan 1979 ϕ mesečno	IX. 1979	ϕ I.-IX. 1979
Klasični papirji	1.735	2.657	2.920	59,4	91,0
Premazani papirji	3.422	2.955	2.453	139,5	120,5
PAPIR SKUPAJ:	5.157	5.612	5.373	96,0	104,4
Lesovina	321	306	333	96,3	91,9
Tapete rolic	224.695	198.278	150.000	149,8	132,2
Elek. energija MWh	2.703	3.451	3.480	78,3	99,2
Izvoz papirja v tonah	1.060	926	975	114,5	95,0
Izvoz papirja v \$	811.485	668.820	525.000	121,3	127,4

Izkoriščenje zmogljivosti papirnih strojev

	September 1979	ϕ I.-IX. 1979	ϕ I. 1978
II. PS	84,6	90,5	86,9
III. PS	85,0	82,4	88,1
IV. PS	87,2	92,8	91,6
Skupaj:	85,6	88,2	88,9
V. PS	69,2	82,8	79,2
Izmet na II.—IV. PS %	10,39	11,95	13,7
Izmet na PRS %	24,60	22,19	20,4
Izmet na V. PS	18,71	18,76	27,6

Že pogled na izkoriščenje zmogljivosti PS v mesecu septembru pokaže, da proizvodnja papirja ni mogla doseči planiranega obsega, še manj pa poprečne letošnje proizvodnje. Temu je vzrok remont toplotne, zaradi česar so papirni stroji v stari proizvodnji stali poprečno 3 dni, izpad V. PS pa je trajal skoraj teden dni.

Kot običajno je bil proizvodni program v stari proizvodnji sestavljen predvsem iz specialnih vrst papirjev, ki so v večji meri namenjeni za izvoz, to so kulerji in bankpost papirji, za domače tržišče pa smo izdelali največ tapetnih papirjev. Glede na pretekle mesece smo pri teh papirjih ugotovili dokaj nizek odstotek izmeta.

Proizvodnja premazanih papirjev na PRS je dosegla normalno višino, ker edino PRS ni občutil pomanjkanja pare, ugotovili pa smo nadpoprečno visok delež izmeta.

Na V. PS smo izdelovali pretežno premazane papirje, od klasičnih pa izključno univerzalne tiskarske papirje. Proizvodnja tapet je bila še vedno v znamenju ugodne konjunkturo in je zato daleč presežila planirano količino.

V borbi za čim večjo produktivnost

Temeljni pogoj za hitrejšo in dinamičnejšo rast dohodka je višja produktivnost dela. Ob upoštevanju in uveljavljanju določil zakona o združenem delu, razvoju tehnologije, ustrezne organizacije dela ter ob uporabi najmodernejših in najnovejših dosežkov znanosti ter seveda lastne pameti je možno zahtevo po višji produktivnosti tudi uresničiti.

Rast dohodka v združenem delu mora biti takšna, da omogoča dvig družbene in osebne ravni ob neposrednem angažiranju in ustvarjalnem delu slehernega delavca. Le s takšnim odnosom se lahko podamo v borbo za hitrejši družbenoekonomski in socialni razvoj ter razvoj samoupravnih socialističnih odnosov.

Zavedati se moramo, da vrsto problemov, ki presegajo naše materialne zmogljivosti, lahko rešimo edinole s povečanjem produktivnosti in edino s tem si lahko pridobimo dodatna sredstva za rešitev problemov in izpolnitev želja. Prav vsi delovni ljudje moramo doseči aktiven odnos do boljšega gospodarjenja in s tem do vseh faktorjev, ki vplivajo na povečanje dohodka. Ta aktivnost naj postane sestavni del naših skupnih prizadevanj za lepši in boljši jutri. Od našega znanja in sposobnosti ter učinkovitosti je odvisno, ali bo in kako bo naša samoupravna socialistična družba napredovala. Delovni ljudje opravljamo funkcijo nosilca družbenega razvoja, prav zato pa se moramo nenehno dograjevati in osveščati, se učiti, ker bomo le tako lahko z delom in trajnimi družbenimi, političnimi ter ekonomskimi dejavnostmi utrjevali svoj položaj v družbi, dograjevali socialistični samoupravni sistem ter odstranjevali zgodovinske in druge ovire. V tok tega razvoja moramo vsestransko vključiti znanost in njeno spoznanja, usmerjati prakso na nova področja, v nove možnosti. V neposredni zvezi s povečanjem produktivnosti dela so tehnične, ekonomske, pravne in organizacijske znanosti. Naša naloga v to-

varni in doma je, da v konkretnem okolju kar najbolj razvijemo tehnična, družboslovna in samoupravna znanja ljudi v procesu proizvodnje, vzgoje in izobraževanja za delo. Izredno važen prispevek k razvoju je tudi inventivna dejavnost; ta je sicer v naši delovni organizaciji pogosto prisotna, vendar jo je treba še stopnjevati in boljše nagraditi. Veliko število problemov, ki se pojavljajo pri delu in ga otežujejo, rešijo prav tisti delavci, ki neposredno tam delajo in jasno je, da prav ti ljudje rešijo probleme najoptimalnejše, ker jih najbolj poznajo.

Največji problem večjega ustvarjanja dohodka je tako drugje kot seveda tudi pri nas v premajhni izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti.

Vse te negativne pojave, ki izkoriščenost strojev zavirajo zaradi lastnih osebnih interesov, moramo odpraviti. Takšne stvari se sploh ne bi smele dogajati in ljudje, ki imajo na delovne stroje neposredni vpliv, bi si morali prizadevati, da jih izkoristijo maksimalno in najracionalnejše. Vzpostaviti moramo takšne razmere, da bomo kar največ ustvarili, da bomo optimalno uporabljali proizvodna sredstva, surovine, delovni čas in znanje ter da bomo ustrezno svojemu delovnemu učinku tudi nagradili. Učinkovitejši moramo delati, aktivirati notranje rezerve, ki so že, delati kakovostnejše, da ne bo reklamacij, varčevati moramo z materialom, katerega ni potrebno v tolikšni meri trošiti. Da, da, varčujemo vsekakor premalo in prav pri zmanjšanju proizvodnih stroškov bi lahko prihranili veliko prepotrebni sredstev, torej s tem, da bi bili bolj disciplinirani in poskrbeli za večji red in to prav vsi po vrsti.

Tudi načelo socialistične solidarnosti in vzajemnosti moramo vsestransko pri delu upoštevati in spoštovati. Boljše bi morali gospodariti tudi z minulim delom kot osnovo nagradjanja.

Zato, da bi vse to dosegli, je potrebna visoka družbena zavest, odgovornost in večje angažiranje proizvodnih in družbenih sil. Produktivnost moramo nenehno povezovali z motivacijami delavcev za povečanje produktivnosti dela v boljših medsebojnih odnosih, v samoupravnem družbenem planiranju, v tem, da lahko vsak delovni človek v slehernem trenutku in na vsakem delovnem mestu meri in vrednoti svojo proizvodno in delovno učinkovitost v primerjavi s planom svoje temeljne organizacije in drugih TOZD, delovne organizacije in SOZD ter med sorodnimi panogami. Delavci imajo mesto in vlogo odločanja v procesih neprestanega preverjanja doseženih gospodarskih rezultatov in dograjevanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, v iskanju boljših organizacijskih, proizvodnih, samoupravnih in poslovnih rešitev za večanje dohodka, za zmanjšanje proizvodnih stroškov, skratka za razvitejši samoupravljanje in seveda za razvoj delovne organizacije. Pri tem imajo še posebej strokovno in odgovorno nalogo komunisti in družbenopolitični delavci na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih v tem, da s strokovnimi predlogi omogočijo delavcem, da bi spoznali svoje interese in sprejemali takšne samoupravne odločitve, s katerimi bomo delavci gradili trdno podlago za nadaljnje delo ter vsestranski materialni, družbeni in kulturni razvoj. Naloga individualnih poslovnih organov je tudi, da zagotove realizacijo takšnih odločitev.

Organizacija ZK v naši tovarni je k tej aktivnosti že pristopila s stabilizacijskimi ukrepi, ki pa se morajo tudi v vsi resnostjo dosledno izvajati. Nikakor nas ne sme uspravati dejstvo, da smo zadovoljivo zaključili prvo polletje letošnjega leta, saj smo obenem lahko zaskrbljeni, kako bomo — tudi z izboljšanjem dela — lahko kos nenehnim podražitvam, ki kljub zamrznitvi ne zamrznejo.

V. B.

Delegati poročajo

S 5. seje republiškega odbora Sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije poročajo naš delegat MATARUGA OSTOJA.

Na seji so bile obravnavane naloge republiškega odbora pri pripravi na konferenco ZSS:

— Poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana za obdobje 1976—1980 v celulozni, papirni, grafični, založniški in časopisno informativni dejavnosti z oceno možnosti razvoja za obdobje 1981 do 1985.

— Obravnava izhodišč o demokratizaciji odnosov in krepitvi kolektivnega dela ter odgovornosti v ZSS s posebnim poudarkom na delovanju republiških odborov.

Podano je bilo tudi poročilo o delovanju SOZD Slovenija papir, obravnavani so bili polletni poslovni rezultati v grafični in papirni industriji.

Osnovni poudarek v konferenčnih dokumentih je na demokratizaciji odnosov in kolektivnem delu v sindikatu, na planiranju kot osnovi vsake delovne organizacije in na stabilizacijskih odnosih.

Ugotavljamo, da se delavec še vedno ni znašel posebno dobro v vlogi tistega, ki odloča, pač pa je še vedno bolj v vlogi izvajalca.

Oceno planiranja v papirno-grafični industriji, ki je podala oceno dejanskega dogajanja v tej panogi, je za konferenco pripravil sekretar RO sindikata delavcev naše panoge tov. Milan Deisinger. V svojem dokumentu je poudaril, da še vedno relativno zaostajamo za mednarodno delitvijo dela. Vendar pa je združeno delo glede

na politične spodbude začelo prevzemati tudi odgovornosti do usklajene politike planiranja. V samoupravne odločitve se vnaša nova vsebina. Povezava osebnih dohodkov v porastu s produktivnostjo dela je premajhna. Osebnih dohodkov smo povečali predvsem zaradi povišanja cen in ne zaradi povišanja dohodka, kar pa družbeno ni produktivno.

Tudi nekateri samoupravni sporazumi se ne uresničujejo, čeprav so bili podpisani in sprejeti.

V globalu analiza kazalcev kaže, da papirna in grafična industrija uresničuje osnove, sprejete za obdobje 1976—1980. Res pa je tudi, da je bila grafična in papirna industrija v tem obdobju v konjunktornem položaju.

Da se določi pravilna politika razvojnih možnosti, je potrebno v novem srednjeročnem planu izpostaviti razvojno-programsko usmeritev in obseg proizvodnje, investicije, poslovne stroške, izvoz, uvoz, organizacijo dela, izrabo delovnega časa, produktivnost dela, učinkovitost poslovanja, zaposlovanje in celotno kadrovsko politiko, varstvo pri delu, zaščito okolja, pridobivanje dohodka in njegovo razporejanje ter druge funkcije, ki se uresničujejo v TOZD ali na raznih drugih ravneh združenega dela in sredstev. V možnosti razvoja papirne in grafične industrije v celoti bo potrebno posebej opredeliti nekatera temeljna izhodišča, ki bi se morala upoštevati in sicer:

— Že v jugoslovanskem merilu je potrebno zagotoviti usklajeno delitev lesne mase med osnovne potrošnike.

— Treba je doseči dogovor o zunanjetrgovinskem ravnotežju na področju lesne surovine; uvoz lesa za potrebe celulozne industrije naj sloni na dolgoročnih pogodbah na vzhodu in zahodu.

— Potrebe papirne industrije po celulozi je potrebno zadovoljiti z uvozom. V ta namen je bila izvedena tudi soudeležba papirne industrije v tovarno Reberca na avstrijskem Koroškem.

— Poraba lesa naj bi bila čim manjša, izkoristek strojev pa čim večji.

— Posvetiti večjo pozornost zbiranju starega papirja in uvozu le-tega.

— Osnovati plantaže gozdnega drevja.

— Preusmeriti del proizvodnje v izdelavo visoko oplemenitenih papirjev.

— Preveriti realnost novih investicij. Razvoj papirne industrije mora iti vzporedno z razvojem grafične industrije.

— Časopisni in založniški dejavnosti ter z njo povezani grafični dejavnosti je skladno z zakonom treba dati prioriteto in jo obravnavati kot dejavnost posebnega družbenega pomena.

— Doseči večjo koordinacijo in usklajenost izvoza. Izvažati je treba oplemenitene — drage papirje in s tem naše znanje, ne pa surovine.

— Zavzemati se je treba, da se zaustavijo ali vsaj ublažijo vsi pritiski za nadaljnje povečanje cen.

— Večjo pozornost je treba posvečati izobraževanju kadrov na delovnem mestu in v svobodni menjava dela v usmerjenem izobraževanju.

— Posebno pozornost nameniti raziskovalni dejavnosti in varstvu okolja.

Nedvomno je, da perspektiva celotne reproduksijske verige od celuloze do knjige ne more biti prepuščena stihiji, združevanje dela in sredstev ne sme biti odvisno od trenutne tržne konjunkturo, dolgoročni interesi pa podrejeni kratkoročnim. Aktiviranje vseh družbenih sil in sam sistem družbenega planiranja mora omogočati preseganje teh ovir, zato je dosledna uresničitev sprejetih planov temeljni pogoj zagotavljanja razvoja, doseganja dohodka ter socialne varnosti delavcev, zaposlenih v teh dejavnostih.

Omenim naj še, da v grafični, založniški, časopisni in predelovalni dejavnosti nobena delovna organizacija ne posluje z izgubo. Vse organizacije imajo amortizacijo obračunano nad predpisano stopnjo, poslovni skladi rastejo. Stopnja akumulativnosti je od 10 odstotkov do 29,5%. Podatki za papirno in celuložno industrijo pa so podani v poročilu delegata z delavskega sveta SOZD. Povemo naj le še, da je vsa papirna industrija močno obremenjena z anuitetami in sredstva čistega dohodka ne bodo zadostovala za odplačevanje le-teh; treba bo pridobiti še sredstva in sicer tudi iz amortizacije nad predpisano stopnjo.

PETER SELAN se je kot delegat SIS za socialno skrbstvo udeležil 6. seje skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje občine Ljubljana Moste-Polje. Na dnevnem redu je bila tudi obravnava predloga akcijskega programa za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na pod-

ročju stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani.

Tov. Selan je skupščini posredoval predlog zborov delavcev naše delovne organizacije, naj se združna gradnja obravnava izenačeno z družbeno gradnjo. Tudi ostali delegati so ta predlog potrdili in bo v zaključkih te skupščine upoštevan. Razlagalec na skupščini je na vprašanje glede pravno-formalne strani združne gradnje obrazložil, da bo to urejeno šele čez kak dve leti.

V nadaljevanju razprave je naš delegat postavil tudi vprašanje v zvezi z infrastrukturnimi objekti v starejših naseljih glede na nove soseske, ki pa morajo imeti glede na družbene dogovore vse spremljajoče objekte. Pojasnjeno je bilo, da spada skrb za infrastrukturne objekte v pristojnost krajevnih skupnosti in je torej ureditev teh objektov odvisna povsem od aktivnosti posamezne krajevnne skupnosti.

Iz 2. seje DS SOZD Slovenija papir, ki je bila 1. 10. 1979, poročajo delegat IVO AVBELJ.

Na seji smo obravnavali podatke iz zbirnega polletnega periodičnega obračuna SOZD. Iz podatkov je razvidno, da je celotni prihodek porasel za 47% po finančnih pokazateljih, v gospodarski veji 124 pa je dosežen indeks 148. V prikazanem porastu je najmočnejše izstopa samo naša DO. Zaskrbljujoče pa je podatek, da je indeks porasta porabljenih sredstev še večji in sicer 250%, kar pomeni, da rastejo proizvodni stroški hitreje kot celotni prihodek.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Inventivna dejavnost v združenem delu je pomemben prispevek k stabilizaciji gospodarstva

Delovni ljudje in občani si ne moremo zamišljati življenja brez načrtov in napredka v hitrem tempu razvoja in tehnologije.

Vsa napredna družba v svetu kuje načrte v okviru svojih zmogljivosti in razvitosti ter splošne inteligence ljudi.

Tudi pri nas v Jugoslaviji in v Sloveniji razvijamo pomembno »INVENTIVNO DEJAVNOST V ZDRUŽENEM DELU«. Vse družbenopolitične organizacije in društva v okviru svojih zmožnosti pomagajo razvijati to dejavnost. Za pospeševanje in razvijanje »INVENTIVNE DEJAVNOSTI V ZDRUŽENEM DELU« je bil podpisan »DRUŽBENI DOGOVOR O INOVACIJAH«, ki so ga podpisale vse pomembne institucije v republiki Sloveniji.

V zadnjem času dajemo tej dejavnosti večji poudarek, posebno še v gospodarskih organizacijah in društvi. Pobudnik tega bi morala biti organizacija zveze sindikata ob podpori vseh družbenopolitičnih organizacij in prav na pobudo sindikata sta pristopili k razvijanju inventivnega dela Go-

spodarska zbornica in Raziskovalna skupnost Slovenije. Vse akcije so bile usmerjene v temeljne organizacije združenega dela s posebnim poudarkom na razvijanju tehničnega napredka ter izboljšav v neposredni proizvodnji. Zabeleženih je bilo nekaj spodbudnih racionalizacij v proizvodnem procesu. K temu so prispevali veliko tudi vodilni in vodstveni delavci s svojim sodelovanjem in razumevanjem, saj so v veliki meri nudili pomoč inovatorjem. Še veliko stvari bi se dalo izboljšati in nadomestiti z racionalnejšimi.

V občini Moste-Polje dajemo inovacijski dejavnosti velik pomen, saj so se vse družbenopolitične organizacije povezale z novo ustanovljeno komisijo pri Raziskovalni skupnosti Moste-Polje. Komisija po številu članov ni velika, delovne naloge pa bodo operativnega značaja. Na prvem mestu je večji poudarek na popularizaciji množične inventivne dejavnosti v združenem delu. O delu te komisije bomo sproti poročali.

Ciril Zupančič

Prva konferenca slovenskih sindikatov je pred nami

KAJ NAM BO NOVEGA PRINESLA?

Pobuda za zaključno javno razpravo o planiranju, demokratizaciji odnosov in kolektivnem vodenju ter o stabilizacijskih odnosih je bila podana lansko leto na 8. kongresu ZSJ. Ker so sklepi kongresa obvezujoči za člane ZKJ in tudi za člane ZS, potekajo že celo leto aktivnosti in javne razprave v temeljnih celicah organizacije sindikata, v občinskih organih in drugje. Sprejeta so določena stališča in 14. novembra bodo dokumenti obravnavani na prvi konferenci Zveze sindikatov Slovenije v Ljubljani.

Ugotavljamo, da javna razprava v osnovnih organizacijah ni bila ravno najbolj uspešna. Eden izmed vzrokov za to je prav gotovo samo gradivo republiškega sveta, ki je zelo obsežno in večkrat težko razumljivo. V njem ni mogoče razbrati konkretnih napotkov, ki naj bi se k demokratizaciji odnosov v organizacijskem smislu menjalo. Novost je predvsem v tem, da je mandat predsedujočega na vseh nivojih od federacije navzdol eno leto. To pa je zato, ker je eno leto tako kratka doba, da si nihče od predsedujočih ne more uzurpirati pravic, ki jih pravzaprav nima. Torej gre za spremembo vsebine dela. Osnovne organizacije sindikata morajo razvijati takšne oblike dela, da bo pri delu sodelovalo kompletno članstvo in to je **demokracija**. Izvršni odbor OOZS je opredeljen kot izvršilno-politični organ in člani odbora sprejemajo politično odgovornost pri izvajanju nalog. Mandat izvršnega odbora je dve leti. S tem bo tekom določenega časovnega obdobja v delo sindikalne organizacije vključeno večje število delavcev, ki naj bi se istočasno izobraževali in usposabljali za druge funkcije.

V osnovnih organizacijah v organizacijskem smislu ne bo prišlo do nobenih sprememb; jača se le delo sindikalnih skupin in kolektivno delo izvršnih odborov.

Najodgovornejša in najzahtevnejša naloga v zvezi sindikatov je v okviru izvrševanja kadrovske politike in sicer izobraževanje sindikalnih aktivistov. Za uspeh oziroma za nadaljnje poglobljanje demokratizacije je izredno pomembna faza evidentiranja kandidatov za izvršne odbore. Delo izvršnih odborov se odpira, ne bo več forumsko in noben sklep ne bo mogel biti sprejet brez privolenja članstva. S tem pa bomo

zopet dodatno obremenili delo sindikalnih poverjenikov in prav gotovo bo prišlo do tega, da bo potrebno naloge sindikata selektivno niriti na bolj in manj pomembne.

Torej v skladu s statutom bo storjen korak naprej pri demokratizaciji odnosov; pri občinskem sindikalnem svetu bodo novi družbeni sveti, nove komisije, novi odbori.

Treba je tudi posvetiti več pozornosti članstvu v občinskih sindikalnih svetih. Prisotnost teh članov na sejah ni zadovoljiva in delo sveta je okrnjeno. Pretežna večina članov je pasivna in potrebne bodo določene kadrovske spremembe.

Delo posameznih komisij in odborov v občinskem sindikalnem svetu bi lahko ocenili kot zadovoljivo, vendar je treba več iniciative in samostojnosti v komisijah posameznih odborov.

Predsedstvo občinskega sveta je kolektivni izvršilni politični organ; vsak član predsedstva naj bi imel svoje zadolžitve in v skladu s tem tudi odgovornosti. Mandatna doba predsedstva je štiri leta in iz svojega sestava izbere predsedstvo vsako leto predsedujočega. Torej mora biti predsedstvo sestavljeno tako, da lahko vsak član opravlja funkcijo predsedujočega.

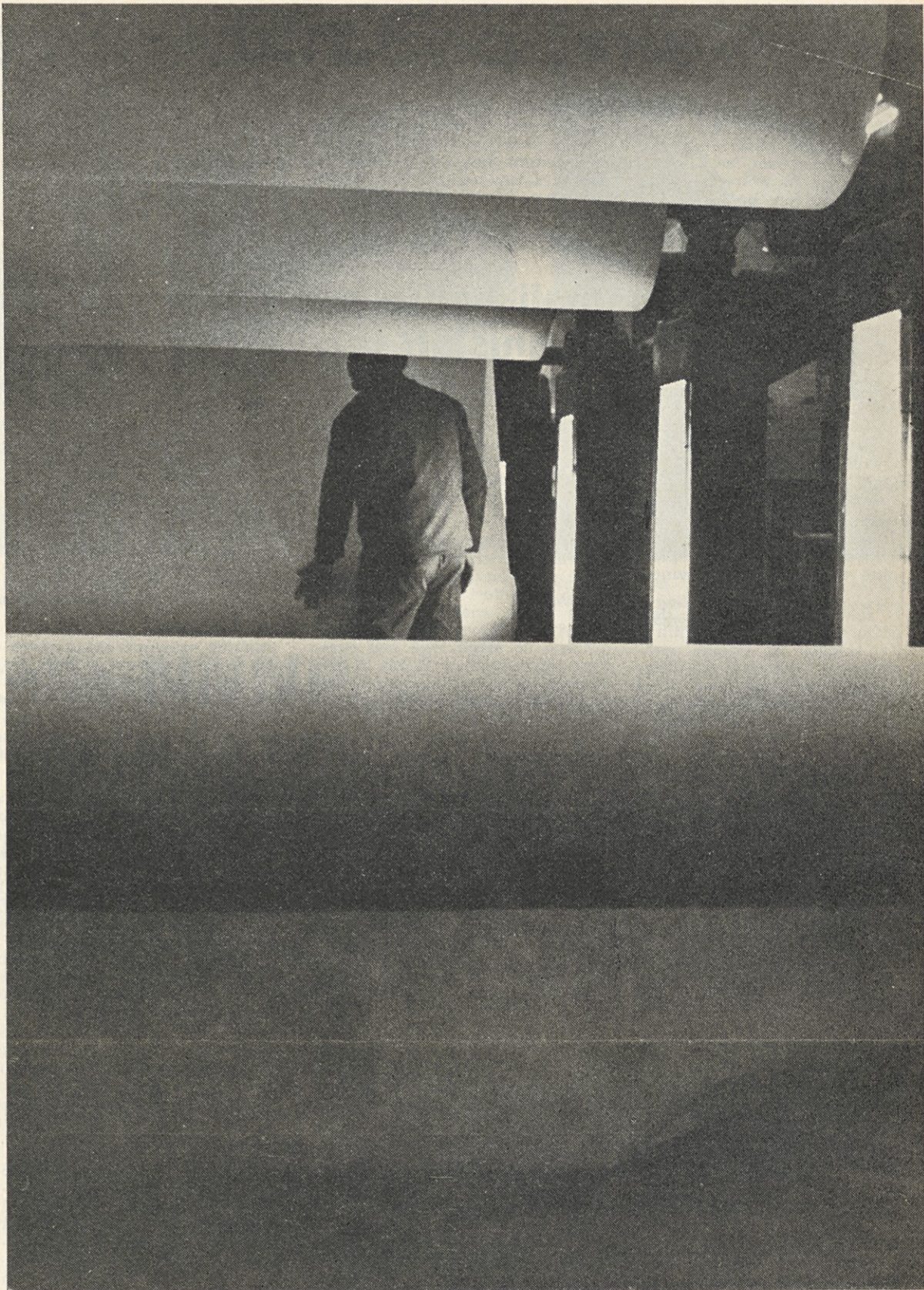
Povemo tudi lahko, da po splošni ugotovitvi število profesionalnih sindikalnih delavcev ustreza dejanskim potrebam. V občinskem sindikalnem svetu naše občine so profesionalno zaposleni štirje politični delavci in dve administrativni. Ti težko, a s prizadevnostjo obvladujejo svoje široko delo. Nujno pa bo treba z dodatnimi močmi obdelati tudi področje obrtnikov, ki jih je v naši občini prek 600 in kjer sindikalne organizacije sploh ne delajo.

Mandatna doba sekretarjev v občinskem sindikalnem svetu je dve leti z enkratno možno ponovitvijo.

Zaključimo lahko, da vsebina dela OOZS, ki bo obravnavana na konferenci, ni nič kaj novega; članom izvršnih odborov je treba dajati posamezne zadolžitve in treba je krepiti delo sindikalnih skupin. O zaključkih konference bomo poročali prihodnjic.

V novembru in decembru bo potrebno izvesti tudi občne zbornice OOZS. Vse osnovne organizacije bodo morale izdelati analizo dela izvršnega odbora oziroma oceno svojega dela.

V. B.

Kvaliteta rezanja papirja je odvisna tudi od lepih zvrtkov in kontrole teka papirnega traku

Odgovornost vseh je bistvo socialističnega samoupravljanja

Naše spoznanje o samoupravljanju in prevzemu te misli nam daje pravico trditi, da je odgovornost v našem sistemu mnogotera in razvejana. Vse razprave, ki se odvijajo v ZK, sindikatu in drugih družbenopolitičnih organizacijah, gredo v smer konkretnih napredkov, da kolikor več je možno spoznati in se spoprimemo z bistvom samoupravne odgovornosti.

Družbena vsebina odgovornosti v delegatskem sistemu izhaja iz novega položaja delovnega človeka, ki naj bi rezultirala s krepitvijo vzajemne in osebne odgovornosti, kakor tudi odgovornosti enega napram drugim; tj. medsebojne in družbene odgovornosti. Iz tega lahko zaključimo, da je cilj samoupravne odgovornosti pospeševanje samoupravljanja delavskega razreda v celoti. Doseganje tega cilja je ozko vezano s samoupravno uspešnostjo, tako z vidika družbenih odločitev, kot z vidika napredovanja kolektivnega dela, kjer je odgovornost bistvenega karakterja. Pri tem je posebno važno, kakšna je kvaliteta kadrov, ki delujejo v kolek-

tivnih organih, kakšen je njihov odnos do izvrševanja funkcij in vodenja v imenu delavcev.

Vsebinska in temelj samoupravne odgovornosti obsega tudi dolžnost polaganja računa o pravočasnosti in kvaliteti izvrševanja neposrednih samoupravljaljskih dolžnosti. Pri tem je zelo važen in značajan element javnosti dela in odprtosti napram skupnosti vseh organov in organizacij, kakor tudi proti poedincem, ki so nosilci funkcij.

Ker kolektivno delo pomeni enake pogoje in možnosti vsakega članu kolektivnega vodenja, da prispeva največji doprinos v razvoju socialističnega samoupravljanja, pomeni to tudi možnost vpliva na ustvarjanje široke vsebine samoupravne odgovornosti. Ta vsebina se odraža v odgovornosti: za vzpon in napredek delegatskih odnosov v procesu družbenega odločanja, za stopnjo in kvaliteto in smer angažiranja o delegatskem odločanju za pravilnost formiranja tako poslovnih kot skupnih interesov ter za njihovo pravočasno usklajevanje, za vsebino odločitev in njihovo

izvrševanje in za celokupno stanje na področju odgovornosti.

To in vse drugo, kar občani in delovni ljudje vedo o samoupravnih odgovornostih, govori o tem, da je treba odstraniti prepreke, ki stojijo na poti napredka naše družbe, posebno kar se tiče samovolje posameznikov ali poedinih grup.

Samoupravna odgovornost ne more biti vsebinska, niti efektivna, če jo gledamo samo skozi ozek profil normiranih postopkov, ki se končujejo z ugotavljanjem krivic in formalnimi postopki izrečnih sankcij.

Ko ustvarjamo politiko ZKJ, imamo vse večje število delavcev, delovnih ljudi in občanov, ki imajo prvenstveno odgovoren odnos proti samemu sebi in svojemu ravnanju, kar je važen pogoj za krepitev družbene vsebine samoupravne odgovornosti. Boj komunistov, delovnih ljudi in občanov mora biti usmerjen v razvoj krepitve samoupravljanja, v katerem zavzema vidno mesto zavesten, aktiven, socialno siguren in hraber delovni človek, ki je največja garancija za krepitev samoupravne odgovornosti.

Nekaj podatkov o remontu PS 3

Na tretjem papirnem stroju, ki je bil v preteklosti večkrat predmet polemičnih strokovnih razprav in razmišljanj, so bila konec lanskega in v sredini letošnjega leta izvršena pomembna remonta dela. Njihov obseg je bil

tolikšen, da so morala biti spričo neprekinjenih potreb po papirju in rednem vzdrževanju vseh ostalih proizvodnih naprav, izvršena v dveh časovno razmaknjenih delih. Čeprav so rezultati tega remonta našim ljudem v grobem že pozna-

ni, nekaj podatkov in dejstev s tem v zvezi tudi post festum ne more biti odveč. Da bi se pri opisanju izognili jalovi dolgovčnosti, podajmo bistvo vsega v naslednjem tabelarnem pregledu.

Dušan Kogej, dipl. ing.

Sprejemali bomo pravilnik o stanovanjskih razmerjih

Do sedaj smo imeli v Papirnici Vevče urejena stanovanjska razmerja s samoupravnim sporazumom, ki smo ga sprejeli leta 1974 in dopolnili leta 1977.

Zaradi nove organiziranosti naše delovne organizacije in zaradi novih predpisov, zlasti določb zakona o združenem delu, moramo sprejeti nove samoupravne splošne akte o stanovanjskih razmerjih.

Po zakonu o združenem delu odločajo o osnovah in merilih o delitvi sredstev za skupno porabo delavcev v temeljni organizaciji in to z referendumom. Iz te odločbe izhaja, da je treba pravilnike o stanovanjskih razmerjih, ki vsebujejo osnove in merila za dodeljevanje stanovanj in stanovanjskih posojil, sprejeti v temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti skupnih služb z referendumom. V bodoče bo imela vsaka temeljna organizacija in prav tako DSSS svoj pravilnik o stanovanjskih razmerjih. Ker pa smo že v samoupravnem sporazumu o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo določili, da bomo združevali vsa stanovanjska sredstva in del sredstev skupne porabe v skupen sklad v delovni organizaciji ter ta sredstva uporabljali po enotnih osnovah in merilih, je nujno sprejeti samoupravni sporazum, v katerem bodo ta enotna merila obvezno določena. Te enotne osnove in merila prevzamejo temeljne organizacije in DSSS v svoje pravilnike.

Strokovne službe so v juliju izdelale osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi sredstev za stanovanja in skupno porabo in enoten osnutek pravilnika TOZD o stanovanjskih razmerjih. V avgustu sta bila oba osnutka s kratko obrazložitvijo dostavljena vsem delavcem ter posebej tudi članom izvršilnih odborov osnovnih organizacij sindikata v razpravo. Oba osnutka bo treba obravnavati na zborih delavcev, ki so predvideni v zadnjih dneh oktobra ali v začetku novembra. Nato bomo v novembru na referendumu odločali o sprejemu obeh aktov.

Pri izdelavi osnutka samoupravnega sporazuma in pravilnika so sestavljenci izhajali predvsem iz dveh izhodišč: iz načela soli-

darnosti in skupnega interesa delavcev naše tovarne, da se vsa sredstva za graditev stanovanj združijo in na ta način lahko bolj smotno uporabijo, ter iz načela poenotenja postopka odločanja o pravicah posameznih delavcev na ta sredstva.

Načelo solidarnosti se bo uresničevalo tako, da bo imel vsak delavec Papirnice Vevče, ne glede na to, v kateri TOZD združuje svoje delo, enako pravico do odobritve stanovanjskega posojila oziroma do stanovanja pod enakimi pogoji. Delavci TOZD, ki bodo imeli več sredstev sklada skupne porabe in manj potreb po urejanju stanovanjskih vprašanj, bodo na ta način prek sklada združenih sredstev pomagali tistim temeljnim organizacijam, ki bodo

TOZD ali DSSS, iz katerih so prisilci za stanovanja. Tak postopek pa je seveda v škodo hitrosti odločanja in bo nujno trajalo dalj časa, preden bo stanovanje dodeljeno delavcu, ki je najbolj upravičen, kakor je trajalo do sedaj, ko je lahko odločala komisija delovne organizacije. Predlagane določbe obeh osnutkov skušajo najti sprejemljiv kompromis med načelom odločanja v vseh temeljnih organizacijah in med načelom hitrosti odločanja.

Osnutek samoupravnega sporazuma določa, da se v delovni organizaciji združujejo celotna sredstva stanovanjskega prispevka iz bruto OD, ki po družbenem dogovoru pripadajo TOZD ali DSSS, in del sredstev, ki so jih delavci TOZD in DSSS z zaključnimi ra-

imele mnogo nerešenih stanovanjskih vprašanj in manj sredstev za to.

Načelo poenotenja postopka pa je v osnutku sporazuma in pravilnika uresničeno tako, da je določen postopek samoupravnega odločanja o delitvi stanovanj oziroma odobritvi kreditov posameznim upravičencem. Pri določanju tega postopka se je pojavilo vprašanje, kako uskladiti dva principa: prvič načelo, da se o dodeljevanju stanovanj in kreditov po zakonu o združenem delu lahko odloča samo v TOZD ali DSSS in drugič, načelo hitrosti odločanja. Prvo načelo je po zakonu in predvsem po interpretacijah ustavnega sodišča obvezno, kar pomeni, da morajo o vsakem stanovanju odločati organi upravljanja vseh

čuni razporedili v sklade skupne porabe. Višina sredstev, ki jih bodo delavci v tekočem letu združili za stanovanjske potrebe in za skupne potrebe družbenega standarda, bo določena z letnim planom delovne organizacije in TOZD. Združena sredstva se bodo zbirala na dveh računih delovne organizacije: na račun združenih stanovanjskih sredstev in na račun združenih sredstev skupne porabe.

Sredstva z računa združenih stanovanjskih sredstev se bodo uporabljala za nakup in gradnjo družbenih stanovanj, za organizirano gradnjo (zadružno gradnjo), za dolgoročno in kratkoročno posojila za nakup, gradnjo ali

(Nadlajevanje na 5. strani)

Ustvarjalnost pri delu

Jugoslovanska razstava izumov, tehničnega napredka in novosti »RAST-YU« na Reki je postala največja letna preveritev in sinonim ustvarjalcev iz združenega dela in ustvarjalcev nasploh iz vseh naših socialističnih republik in pokrajin.

Po svoji tematski zasnovi in sestavi se RAST-YU 79 kot vseh šest prejšnjih razstav neposredno vključuje v akcijo organiziranih socialističnih samoupravnih moči v borbi za povečanje produktivnosti, ekonomičnosti in splošne koristnosti dela in poslovanja. Zato je RAST-YU spodbudil izreden interes pri samih ustvarjalcih, kakor tudi v javnosti širom Jugoslavije pa tudi izven njenih meja.

Po oceni jugoslovanskih sredstev javnega informiranja in izjav družbenopolitičnih delavcev iz federacije, republik in pokra-

jin, vodstev proizvodnje, strokovnih in znanstvenih delavcev, delovnih ljudi in številnih obiskovalcev je letošnji RAST-YU ocenjen z odličnim pregledom prikaza inventivne dejavnosti v Jugoslaviji. Po svoji sestavi, s kreativnimi rešitvami in zmoglostjo transfera tehnologije se RAST-YU uvršča v sam vrh evropskih manifestacij takega sestava.

Na prvi razstavi leta 1973 je na 250 m² površine bilo razstavljenih 258 ustvarjalnih del iz združenega dela in posameznikov, ki si jih je ogledalo 15.100 obiskovalcev. Lanjsko letošnje RAST-YU na 350 kvadratnih metrih s 515 razstavljalci iz združenega dela in 85 posamezniki si je ogledalo 98.300 obiskovalcev iz Jugoslavije in inozemstva (v tem podatku ni prikazano število inštitutov, šol in visokošolskih ustanov kot tudi ne število inozemskih razstavljalcev).

Razstavljenih je bilo 2.075 eksponatov.

Tako hiter razvoj RAST-YU je tesno povezan z razvojem inventivne dejavnosti v Jugoslaviji, saj le-to predstavlja. RAST-YU deluje tudi spodbudno, saj ustvarjalci čutijo obveznost, da na njem sodelujejo in to tako stari (ne po letih pač pa po številu sodelovanja) kot novi.

Za organizacijo te »razstave napredka« je zadolžen Center za delavsko ustvarjanje Reka skupaj z jugoslovanskim organizacijskim odborom za razstave. Predvidena je tudi gradnja novega paviljona z večnamenskimi prostorom, predvsem pa seveda z namenom predstaviti v njem pregled napredka delovnih ljudi Jugoslavije in postati novo okno v svet.

Ciril Zupančič

1. IZDELAVA NOVEGA FLOTATORJA

Razlogi za predelavo

- nezanesljivo delovanje starega flotatorja in visoke snovne izgube
- tehnološko neustrezna povezanost flotatorja s papirnim strojem je povzročala nihanje gramature in kvalitete papirja

Pričakovani učinki

- znižanje snovnih izgub za ca. 1 % na vlakninah in 5 % na polnilih
- enostavnejše posluževanje
- znižanje nihanj na papirnem stroju

Stroški za izvedbo dela

1,500.000

2. IZDELAVA NOVEGA NATOKA

- predelava primarnega tokokroga
- regulacija hitrosti iztekanja papirne suspenzije na sito
- izdelava zaprte natočne omare

Razlogi za predelavo

- stari dotrajani natok ni omogočal ustrezne nastavitve prečnega profila papirja
- pojav snovnih madežev
- zmanjšanje neenakomernosti kvalitete papirja zaradi preopogostega osebnega vpliva na hitrost iztekanja

Pričakovani učinki

- boljši prečni profil
- enakomernjša kvaliteta papirja
- večja kontrola tehnoloških pogojev na natoku
- zmanjšanje pogostosti snovnih madežev

Stroški za izvedbo dela

1,000.000

3. PREDELAVA SISTEMA VAKUUMSKIH ČRPALK

- namestitev tretje vakuumske črpalke
- prestavitev izločevalnih posod na najnižji nivo
- predelava vakuumskega razvoda

Razlogi za predelavo

- vakuumski vod sesalnih omar se je zaradi neustrezne trase v presledkih polnil z odpadno vodo, kar je povzročalo neenakomerno sesanje na omarah in iz tega izhajajočo neenakomerno suhoto papirnega traku na vstopu v izžemalne stiskalnice. Zgornja meja vakuuma je morala biti zaradi nihanja naravnana v škodljivo območje za obrabo in stabilnost sita
- potrebe po večji vakuumski kapaciteti zaradi uvedbe gaučne stiskalnice in bolj učinkovitega pranja izžemalnih klobučevin

Pričakovani učinki

- pravilno odvodnjavanje vakuumskega razvoda
- manjša obraba sit zaradi enakomernega delovanja sesalnih omar in obratovanja gaučne stiskalnice
- uvedba gaučne stiskalnice predstavlja predpogoj za predvideno uporabo plastičnih sit

Stroški za izvedbo dela

400.000

4. PREDELAVA IŽŽEMALNIH STISKALNIC

- izdelava novih stojal s pnevmatsko poslugo stiskalnic
- odstranitev pralnice 1. klobučevine
- izdelava novih sesalnih cevi za sušenje klobučevine

- namestitev pogonov za pomik strugal

Razlogi za predelavo

- stara stojala z vzvodnimi mehanizmi pri večjih linearnih pritiskih niso dovoljevala elastične obremenitve stiskalnic, pri čemer je obstajala stalna nevarnost za večje okvare
- s starimi pritisknimi mehanizmi ni bilo mogoče ustrezno nadzirati izžemanja po širini papirnega traku
- pralnica je bila tehnološko neustrezna za današnjo kvaliteto klobučevin, povzročala je pogoste poškodbe 1. klobučevine in zahtevala veliko vzdrževanja
- hitra obraba stonitnih valjev, nenormalno nabiranje papirne snovi na stonitne valje

Pričakovani učinki

- možnost kontrole izžemanja po širini papirnega traku
- boljši prečni profil vlage
- povišanje suhote papirnega traku na vstopu v sušilno skupino in s tem možnost za povečanje zmogljivosti stroja
- zmanjšanje števila utrgov na stiskalnicah

Stroški za izvedbo dela

1,800.000

5. PRESTAVITEV »MOLETTE«

naprave za imitacijo vodnega znaka iz 3. stiskalnice na mesto med 1. in 2. klobučevino

Razlogi za predelavo

- imitacijo vodnega znaka je bilo mogoče dosežati z razbremenjeno 2. in 3. stiskalnico, kar se je neugodno odražalo na profilu vlažnosti papirja po širini in nizkemu izkoriščanju kapacitete stroja pri izdelavi bankposta

Pričakovani učinki

- povečanje proizvodnje bankpost papirja z vodnim znakom

Stroški za izvedbo dela

60.000

6. VISOKOTLAČNO PRANJE SITA IN KLOBUČEVIN

- namestitev visokotlačne vodne črpalke
- izdelava pomočnih brizgalnih cevi

Razlogi za predelavo

- pranje sita in klobučevin z nizkotlačno vodo ni bilo dovolj učinkovito

Pričakovani učinki

- podaljšanje življenjske dobe sit in klobučevin
- zmanjšanje števila utrgov na mokrem delu
- izpolnitev pomembnega pogoja za uporabo plastičnih sit

Stroški za izvedbo dela

100.000

7. IZDELAVA KAPE NA SUŠILNI SKUPINI

Razlogi za predelavo

- stari leseni zračnik je bil povsem dotrajan in je ogrožal varnost vsakršnega nadaljnjega obratovanja stroja
- mnogo napak v papirju je nastajalo zaradi pogostega padanja prahu in drugih nečistoč iz zračnika

Pričakovani učinki

- zmanjšanje izmeta
- izpolnitev predpogoja za povečanje toplotnega izkoristka sušilne skupine

Stroški za izvedbo dela

1,900.000 (skupno z izdelavo sistema za toplotno rekuperacijo)

»Požar« je izbruhnil v stavbi oddelka za premazovanje papirja

Dobra izurjenost je pogoj pri reševanju ljudske imovine (na sliki: gasilci iz Kašlja v akciji)

Vevški gasilci pri akciji NNNP

Neurejene in po nepotrebnem zložene transportne poti so lahko velika ovira pri elementarnih nesrečah

Iz akcije NNNP — »hud požar« v stavbi premaznega stroja

Sobotno jutro 29. 9. 1979 se ni v ničemer razlikovalo od ostalih juter, le da se je izpod težkih oblakov usipal vztrajen dež. Papirni in ostali stroji v tovarni so obratovali normalno. Okoli 9. ure se je začel iz stavbe premaznega stroja valiti gost dim. V notranjosti je »gorelo«. Tovarniška sirena je naznanila preplah. Že nekaj minut po znaku sirene so bili na mestu požarni gasilci gasilskega društva Papirnice Vevče, za tem pa še gasilci-prostovoljci iz Zg. Kašlja. Po lokaciji in oceni jakosti »požara« so prvi postavili motoriko na severni strani stavbe, drugi pa na zahodni ter črpali vodo iz Ljubljane. Nekaj kratkih odrezanih povelj, nekaj premikov in že je brizgala voda

proti stavbi. Iz nekaj cevi so brizgali direktno na ogenj, z drugimi pa so varovali stavbo V. PS, da bi se »požar« ne razširil in ogrozil še ostali del tovarne.

Elementarna nesreča, ki je zadela tovarno, je bila hitro odpravljena, zahvaljujoč izvežbanosti pripadnikov gasilskih enot in njihovi organiziranosti, kakor tudi organiziranosti obveščevalnih služb. Pri sami akciji je prišlo tudi do nekaterih telesnih poškodb. K sreči je bila na mestu sanitetna ekipa, ki je hitro prišla na kraj nesreče in lažjim ranjenecem takoj nudila prvo pomoč, težje pa so odpeljali v nadaljnjo oskrbo zdravstvenim strokovnjakom.

V splošnem lahko trdimo, da je vaja uspela, šepala pa je sama

pripravljenost. Zlasti so sodelujoče ovirale neurejene in z različnimi surovinami in opremo zložene transportne poti, ki so komaj dovoljevale gibanje vozil med V. PS in premaznim oddelkom. Tudi odzvemna mesta za vodo morajo biti lahko dostopna.

Varnostna služba je dobro delovala in zavarovala vse važnejše objekte v sami tovarni in v okolici.

Po končani vaji je štab analiziral akcijo in ugotovil, da bo treba nekatere stvari le izboljšati, če hočemo, da nas ob elementarnih nesrečah in drugih nepredvidenih dogodkih res ne bo nič presenetilo.

S. R.

V nekaj minutah so že delovale črpalke gasilcev iz Zg. Kašlja

Delegati poročajo

(Nadaljevanje z 2. strani)

DO Krško ne izkazuje več izgube, vendar pa glede na porast proizvodnih stroškov DO Krško v proizvodno-prodajnem procesu še ni stabilizirana.

Dohodek v DO članicah SOZD izkazuje porast za 44 % nasproti istemu obdobju preteklega leta. Čisti dohodek pa je za 2 % v višjem porastu kot dohodek.

Po razpoložljivih podatkih je razvidno, da je celotna veja 124 presegla plan celotnega prihodka za 28 %, plan dohodka za 17 % ter plan čistega dohodka za 8 %.

Pri posameznih DO je opaziti precejšnje preseganje plana, predvsem pri DO Sladki vrh, Vevče in Radeče. Po periodičnem obračunu izgub ni, kar pa ne pomeni, da bo tako tudi ob koncu leta.

Pod 3. točko dnevnega reda smo obravnavali razpis del in nalog generalnega direktorja SOZD in direktorja sektorja za razvoj in planiranje v delovni skupnosti SOZD. Izvoljena je bila tudi razpisna komisija, v katero sem bil na seji delavskega sveta izvoljen.

Podana je bila tudi informacija o delu odborov in komisij DS SOZD. Nekateri komisije že svoje delo opravljajo, druge pa so še v konstituiranju.

Zelo umestna točka dnevnega reda je bila tudi »vprašanje delegatov«. Smatram, da bi tovrstno obliko lahko uvedli tudi v dnevne rede naših samoupravnih organov, kar bi pomenilo, da delegati postavljajo vprašanje; po možnosti dobijo dovolj strokoven odgovor takoj, ali pa na naslednji seji.

Na DS SOZD je bila pod to točko obravnavana med drugim tudi vedno večja problematika nabave odpadnega papirja. Izražena je bilo, da današnja situacija zbiranja odpadnega papirja ni najbolj ustrezna, niti dovolj učinkovita. Podan je bil predlog, naj se resno razmisli o organiziranju zbiranja papirja v okviru blagovne hiše SOZD. To nam bi dalo garancijo večjega in vestnejšega zbiranja papirja, pa tudi garancijo, da bi bil ta odpadni papir dan v predelavo papirni industriji našega SOZD.

31. oktober je svetovni dan varčevanja

Letošnje leto je mednarodno leto otroka

»Človek ne bo nikoli toliko bogat, da bi lahko nudil otrokom vse kar potrebujejo.«

Pravilnik o stanovanjskih razmerjih

(Nadaljevanje s 4 strani)

adaptacijo stanovanj in družinskih hiš, za posojila za udeležbo pri najetu stanovanjskega kredita v banki, za odplačilo anuitet in za plačilo različnih zakonskih ali pogodbenih obveznosti v zvezi s stanovanjsko problematiko. Sredstva, ki se bodo zbirala na računu združenih sredstev SP, pa se bodo uporabljala za investicije v objekte družbenega standarda, za dotacije športnim in prosvetno-kulturnim društvom, za kritje izdatkov ob praznovanjih, za darila otrokom, delavcem in upokojencem in za zadovoljevanje kulturnih potreb delavcev.

Enotne pogoje ter enotne osnove in merila za delitev in uporabo združenih stanovanjskih sredstev ter za dodeljevanje družbenih stanovanj so sestavljali osnutka prevzeli iz dosedanjega samoupravnega sporazuma. Dodali so samo nekaj dopolnitev, ki jih je na pobudo delavcev predlagala komisija za družbeni standard.

J. M.

Sanitetne ekipe prejemajo navodila za hitro ukrepanje in prvo pomoč

Po akciji NNNP je štab analiziral delo in ugotavljal, kaj je še treba izboljšati

O tem, da celuloza iz nove tovarne OBIR na avstrijskem Koroškem redno prihaja v našo tovarno, ni nobenega dvoma, saj nas na to prav vsak dan opozori voznik velikega tovornjaka iz Reberce, ki delavke v uvoznem oddelku nikdar ne pozabi pozdraviti; simpatično jim pomaha in potrobi, ko pride in prav tako simpatično se tudi poslovi. Prijazni so ti Korošci in tudi pridno delajo, saj so dosegli že rekordno dnevno proizvodnjo vseh let obratovanja — 100 ton na dan, naslednje leto pa jo nameravajo še povečati.

Nepozabna Budimpešta

Za 22. in 23. september je bilo sklenjeno, da organiziramo izlet v glavno mesto Madžarske Budimpešto. Rečeno, storjeno. Za orientacijo smo izvedli predvpis. Interesentov je bilo toliko, da bi lahko napolnili 3 avtobuse. Kasneje, ko je šlo zares, se je pokazalo, da je bilo med interesi veliko takih, ki so si samo želeli videti Budimpešto, niso pa imeli resnega namena tudi potovati tja.

V soboto ob 5. uri zjutraj se nas je zbralo za ne polna 2 avtobusa. Na 475 km dolgo pot do Budim-

pešta, tu pa tam še kakšen vino-grad ali sadovnjak, drugače pa skrbno obdelane njive in travniki, tako da je bilo bolj zanimivo v avtobusu kot zunaj. Kdaj pa kdaj so nas v očeh zaščevali topli sončni žarki, kar nas je spravljalo v dobro voljo. Peljali smo se čez nekaj značilnih prekmurskih vasi z eno samo ulico in hišami, ki spominjajo na primorski stil gradnje. Hitro smo se približevali meji, zato je bila glavna skrb vseh, koliko časa se bomo zamudili na mejnem prehodu Letenye. Cari-

ginem otoku, druga skupina pa v hotelu Szabadtság v središču mesta. Vsaka skupina je dobila tudi svojega madžarskega vodiča. Do večerje, ki je bila predvidena ob 20. uri, je bilo dovolj časa za počitek. Večerja je bila v lepem hotelu Béke s slikovito jedilnico, ki jo krasijo freske oziroma prizori iz Shakespearovih dram. Roman-tično vzdušje so »povzročali« zvo-ki ciganskega ansambla. Stregli so nam simpatično uniformirani natakarji. Papricirana juha je nekaterim kar malo spekla jezik in grlo, a so ga hitro poplaknili z dobrim vinom. Po večerji, ki je vsem ugajala, so nam temperamentni Madžari pripravili pester kulturni program. Nastopala je izurjena folklorna skupina ob spremljavi ciganskega ansambla in dveh pevcev. Videli smo veliko plesov in običajev v lepih in zanimivih narodnih nošah. Po programu, ki je trajal dobro uro, so najvztrajnejši poiskali še kak prijeten bar, nekateri pa so odšli v svoj hotel.

V nedeljo je bil na vrsti ogled mesta in njegovih znamenitosti. Že ob prvem srečanju z mestom smo bili nemalo presenečeni nad širokimi glavnimi ulicami ter prostornimi trgi. Med najlepšimi je Trg herojev. Promet po budimpeštanskih ulicah ne zamre pozno v noč. Poleg gostega prometa z osebnimi avtomobili so tu še tramvaji in trolejbusi, kjer pa ta dva ne moreta, so na voljo avtobusi. Imajo pa tudi metro. Vse to daje občutek, da je mestni javni promet v 2,5-milijonskem mestu dobro urejen. Med vožnjo po mestu od ene znamenitosti do druge nam je vodič pripovedoval zgodovino mesta, hkrati pa opozarjal na posamezne stavbe in hiše, v katerih so se rodile in živele ali delale slavne osebnosti, s katerimi je povezana zgodovina Madžarov. Najlepši in nepozaben pa je bil pogled na Parlament, enkrat dosežek arhitekture svojega časa z mnogimi stolpiči. Budimpešta premore tudi nič manj kot 25 gledališč. Med drugim smo si ogledali tudi Nepstadion (Narodni stadion), ki sprejme 100 tisoč gledalcev.

Po ogledu Pešte smo prečkali Donavo čez Erzsebetin most, s katerega je bil čudovit pogled na ostale mostove, ki povezujejo levi in desni breg reke. Donava je v Budimpešti plovna, zato smo videli tudi nekaj ladij. Budim je zgrajen na pobočju bližnjega hriba in je starejši od Pešte. Najzanimivejša je cerkev Sv. Trojice, ki je najstarejša cerkev v mestu ter Ribja kula. Ogledali smo si tudi veličasten kip svobode, od koder je bila pred nami lepa panorama mesta. Tukaj smo zaključili z ogledom, ki je trajal približno 4 ure. Kosilo smo imeli v hotelu Budapest, ki je najstarejši v mestu in ima zanimivo notranjost.

Ura je bila 14,30, ko smo zapustili glavno mesto Madžarske. Vračali smo se po isti poti. Peljali smo se tudi čez tipično cigansko vas, ki je štela le nekaj hiš, na enem izmed dvorišč pa se je trlo majhnih otrok, da jih nismo utegnili niti prešteti. Vožnja nam je hitro minevala vsled dobre volje in kratkočasnih potnikov. Dogovorili smo se, da poiščemo primeren kraj za večerjo. Ustavili smo se v prijetnem mestu Nagykanizsi tik pred mejo ter večerjali v hotelu Panonija. Ker tukaj ni bilo možno dobiti tipičnega madžarskega golaža, so se nekateri sladokusci po vsej večerji v hotelu odpravili še v bližnje gostišče na golaž. Vrnili so se siti in zadovoljni. Nekaj čez osmo uro zvečer smo se odpeljali proti meji. V avtobusu je že vladalo dobro razpoloženje, ki se je še stopnjevalo. Kakor je pri Vevčanih že navada, smo tudi tokrat carinike spravili v smeh, tako da so svoje delo opravili zelo površno...

Sosednjo državo smo zapuščali polni vtisov, še neurejenih, saj so naše oči videle toliko stvari. Bilo nam je všeč in kar nam je všeč, je lepo.

Mika

Med vrsto impozantnih mostov je ta najstarejši

Kjer si ti, so tudi stari ljudje

4. oktobra 1979 je bila v Kulturnem domu Vevče slavnostna seja občinskega odbora Rdečega križa s podelitvijo priznanj.

Letos poteka 35 let od obnove RK Slovenije in 25 let organizacije prstovoljnega krvodajalstva na Slovenskem. Rdeči križ je v vseh svojih dejavnostih najmnogičnejša organizacija. Število njenih aktivistov počasi a vztrajno raste in dejavnost Rdečega križa se v vse družbene sredine vse bolj vrašča. Dokaz za to je tudi trajno pobratimstvo ob proslavi 100-letnice lani, ko so se pobratile osnovne organizacije Rdečega križa Peščenica iz Zagreba, Zvezdara iz Beograda in OORK Ljubljana. Sadovi tega pobratimstva so že vidni na izmenjavah delovnih obiskov in v izmenjavi letovanja otrok.

Najhumanejša dejavnost RK je gotovo krvodajalstvo. V naši občini je 2912 krvodajalcev in tov. Tvrdi iz delovne organizacije Saturnus je rekorder-prvak Slovenije, saj je nič manj kot 106-krat že daroval svojo kri in s tem rešil nič koliko življenj.

V brigadi Rdečega križa je delalo 17 mladincev iz krajevnih organizacij.

Aktivisti Rdečega križa so v tem delovnem letu obiskali nad tisoč

starejših občanov. Tudi družabna srečanja zanje so organizirali.

Organizacija RK sodeluje tudi pri vsakoletni akciji zbiranja oblačil in obutve. V občini Moste-Polje je bilo iz krajevnih skupnosti zbranih okoli 10 ton tekstilnih predmetov. Od tega je bila ena tretjina poslana v centralno mestno skladišče za nujne potrebe pri eventualnih elementarnih nesrečah, ena tretjina pa je bila poslana za nujne potrebe Slovenski Bistrici.

Tudi B-program zbiranja papirja teče prek organizacije RK. Letos je bilo v občini zbrano 41 ton starega papirja.

V okviru organizacije RK teče tudi program na področju ljudske obrambe in družbene samozastite v vseh krajevnih skupnostih.

V tečaju za prvo pomoč se je usposobilo 1300 učencev. Na 3. republiškem tekmovanju prve pomoči pa so tri ekipe iz občin zasledle solidna prva mesta.

To je kratek oris »velikega« dela Rdečega križa, katerega se z nikakršnim denarjem ne da plačati. To je moje, tvoje, vaše, njihovo humano delo za nas vse!

V. B.

Obiskali so nas »tapetarji« iz ČSSR

S strokovnimi delavci tovarne tapet »Martap« v Martinu imamo že nekajletne prijateljske vezi. Prijateljski stiki so še posebno dobri zaradi tega, ker so doživljali podobno razvojno pot kot mi. Imeli so tudi svoje praktikante v Marburgu, stroje so kupili od istega dobavitelja, začeli so tudi

bili izredno zadovoljni. V sodelovanju z izobraževalnim centrom in družbenim standardom smo jim pripravili prijeten sprejem. Po ogledu proizvodnje papirja (V. PS) in obrata tapet, je sledila strokovna diskusija v jedilnici obrata, kjer smo jim pripravili tudi skromen prigrizek. Iz disku-

V petek 21. 9. 1979 so bili naši gostje Čehoslovaki. Pri nas so se dobro počutili in primerjali našo in njihovo proizvodnjo papirja in tapet

tako kot mi, iz nič. To je že njihov tretji obisk v naši tovarni. V času petih let, kolikor obstaja ta tovarna, so se oni razvili nekoliko bolj na področju izdelovanja vzorčnih valjev — imajo tako imenovani fotografski sistem izdelave valjev, medtem ko smo mi v tem času prešli na drugo tehniko tiska. Z obiskom v naši tovarni so

sije je bilo razvidno, da jih tare veliko problemov, predvsem zaradi neustreznih surovin. Jezijo se nad nekvalitetnim papirjem, ki ga dobivajo od neke druge slovaške tovarne. Po kosilu v obratu družbene prehrane je stekel nadaljnji prijeten razgovor. Ob slovesu so izrazili željo, da jih tudi mi čimprej obiščemo.

B. I.

Redna športna dejavnost pospešuje delovno sposobnost in veselje do življenja

Komisija za šport in rekreacijo pri konferenci OOPS je za zimsko obdobje 1979/80 pripravila obilen program razvedrila in rekreacije za članice in člane našega kolektiva. Vsakotredenska vadba bo trajala od 11. oktobra 1979 do 1. maja 1980 in sicer ob naslednjih dnevih in na naslednjih objektih:

PONEDELJEK — telovadnica OŠ Novo Polje od 20. do 22. ure; vadba obsega 30 min kondicijske vadbe, 60 min igranja odbojke ali košarke in 30 min igre po želji.

PONEDELJEK — avtomatsko kegljišče Saturnus Moste od 17. do 18. ure; kegljanje na 4-steznem avtomatskem kegljišču, ki se nahaja poleg AMD v Mostah.

TOREK — telovadnica OŠ Sostro od 18,30 do 20,30; 30 min kondicijske vadbe, 40 min igranje namiznega tenisa, 50 min igranje malega nogometa.

SREDA — atletska steza v športnem parku Slavija od 16,30 do 17,30; tek v naravi.

ČETRTEK — streljišče v športnem parku Slavija od 17. do 19. ure; vadba strelcev in medsebojna tekmovanja.

Poleg naštetega so članom kolektiva na voljo vstopnice za rekreacijo na umetnem drsališču v Zalogu in v zimskem kopališču Tivoli.

Udeležite se vsaj ene od aktivnosti in ne bo vam žal! V socialističnem načinu življenja imajo zdravje, telesna kultura in šport svoje trdno mesto!

Srečo

Revolucija v našem prehranjevanju

Dosedanje raziskave na področju družbene prehrane so pokazale precejšnjo skrb in napor za izgradnjo enotnega sistema preiskrbe prebivalstva, ki se prehranjuje izven lastnih gospodinjstev. V ta namen je bilo sistematično in načrtno izdelanih več študij, ki so pokazale osnovna izhodišča za ureditev družbene prehrane. V te osnovne raziskave je bilo vključenih več pristojnih naših institucij in organizacij združenega dela, ki so družbeno prehrano proučile iz higiensko-zdravstvenih, kvalitetenih, prehrabenih, proizvodnih, socioloških in ekonomskih vidikov:

— Zavod za zdravstveno varstvo SR Slovenije v Ljubljani, ki so avtorji študije Fiziološke in biološke zahteve za pravilno prehranjevanje posameznih segmentov potrošnikov.

— Inštitut za organizacijo, ekonomiko in tržne raziskave pri Gospodarski zbornici Slovenije s študijami:

— dosedanje prehranske navade potrošnikov in

— usmerjenost potrošnikov, ki se hranijo zunaj svojih lastnih gospodinjstev,

— Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani, ki je izdelal jedilnike na osnovi ugotovitev Zavoda za zdravstveno varstvo in Inštituta za organizacijo, ekonomiko in tržne raziskave.

Sodobno organizirana družbena prehrana bistveno vpliva na zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in občanov, vpliva pa tudi na osebnost in družinske prihranke v času in denarju. Poleg tega ima urejena prehrana tudi velik vpliv na zdravje in rast delovne storilnosti zaposlenih. Zato je skrb za sodobno organizirano družbeno prehrano potreba vseh dejavnikov v občinah in v mestu.

Investicijski program izgradnje Tovarne pripravljene in polpripravljene hrane je opredeljen na predhodnih izhodiščih in na osnovi družbeno ugotovljenih potreb v Ljubljani. Te zasnove podajata predvsem:

1. Študija stanja in perspektive razvoja družbene prehrane na ljubljanskem področju. Naročnik te naloge so Skupščina mesta Ljubljane, SOZD GTH Ljubljana in HP Kolinska pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva v Ljubljani. Na osnovi izhodišč te študije sta IS SML in SML na decembrski seji 1977 sprejela stališča in priporočila za urejanje družbene prehrane v Ljubljani.

2. Tržni del Investicijskega programa izgradnje Tovarne pripravljene in polpripravljene hrane v Ljubljani.

Ugotovitve obstoječega stanja so:

— Dosedanji način oskrbe v popolnosti ne ustreza željam porabnikov zaradi slabe izbire kvalitete.

— Uveljavljen klasični način priprave obrokov hrane v obratih družbene prehrane je neracionalen,

tako v pogledu izkoriščanja kapacitet, investicijskih vlaganj, kakor tudi v pogledu izkoriščanja delovne sile in v mnogih primerih je higiensko oporečen.

Dosedanja usmeritev živilske industrije ni dovolj upoštevala potreb sodobnega načina prehrane prebivalstva, kar se odraža v pomanjkljivem izboru in kakovosti pripravljenih in polpripravljenih jedil za potrebe obratov družbene prehrane.

Proizvodni program Tovarne pripravljene in polpripravljene hrane je opredeljen z dnevnimi kapacitetami 80.000 toplih in 64.000 hladnih obrokov ter 10.000 polpripravljenih jedi. Dnevna ponudba so trije topli meniji, trije hladni meniji z različno kalorično vrednostjo in širok izbor polpripravljenih jedi. Proizvodni program nudi tudi dietne jedi. Vse jedi so pakirane v higiensko neoporečno aluminijasto folijo. Dostava je časovna po naročilu kupca po predhodni izbiri jedilnikov.

Financiranje izgradnje temelji na združevanju dela in sredstev na osnovi Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev. Ta vključuje celotno reprodukcijsko verigo od primarne kmetijske proizvodnje, prek predelave pa vse do potrošnika. Do sedaj so se vključili v samoupravni sporazum dobavitelji potrebnih surovin in embalaže ter proizvajalci domače strojne opreme iz Slovenije, Vojvodine in Hrvaške, ki združujejo sredstva v prostovoljnem razmerju od vrednosti potrebnih surovin.

Združena sredstva združenega dela agroživilstva, proizvajalcev embalaže in strojne opreme na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgradnjo tovarne pripravljene in polpripravljene hrane in urejanju medsebojnih razmerij pri urejanju skupnega dohodka in prevzemanju rizika ter o trajnem poslovnem sodelovanju:

OZD	Predmet združevanja	Združena sredstva
1. HP Droga, Portorož	dobava surovin	2,700.000,00
2. Emonacommerce, Ljubljana	dobava surovin	2,000.000,00
3. HP Kolinska	dobava surovin	26,000.000,00
4. KŽK, Kranj	dobava surovin	3,000.000,00
5. Perutnina, Zalog	dobava surovin	4,500.000,00
6. Kmetijska zadruga Sloga, Kranj	dobava surovin	900.000,00
7. KIT Ljubljanske mlekarne	dobava surovin	8,000.000,00
8. Belsad, Črnomelj	dobava surovin	500.000,00
9. Slovin, Ljubljana	dobava surovin	500.000,00
10. Presad, Gabrovka	dobava surovin	1,000.000,00
11. Fructal, Ajdovščina	dobava surovin	500.000,00
12. Mlinotest, Ajdovščina	dobava surovin	300.000,00
13. ABC Pomurka	dobava surovin	14,000.000,00
14. SOUR Sirmium, Sremska Mitrovica	dobava surovin	30,000.000,00
15. SOUR Agrouniverzal, Kanjiža	dobava surovin	6,400.000,00
16. Impol, Slovenska Bistrica	dobava embalaže	20,000.000,00
17. Kartonažna tovarna, Ljubljana	dobava embalaže	10,000.000,00
18. Cetinka, Trilj v Dalmaciji	dobava embalaže	4,500.000,00
19. LTH, Škofja Loka	dobava opreme	2,000.000,00
20. Gorenje-Fecro, Slovenj Gradec	dobava opreme	4,000.000,00
21. HP Univit, Ljubljana	uvoznik opreme	2,000.000,00
22. SOZD HP, združena sredstva DO	Kolinska	6,000.000,00
Skupno:		148,800.000,00

V spomin na Simona Cajhna

V ponedeljek, 1. 10. 1979 Simona Cajhna ni bilo več na delo. Dva dni prej je v težki prometni nesreči izgubil svoje mlado življenje, polno upanja in načrtov.

Simon Cajhen

Pokojni Simon se je rodil 20. 10. 1954 v družini papirničarjev. Po šolski obveznosti se je zaposlil v Papirnici Vevče. Ker je bil še brez poklica, je v začetku opravljal naloge pomožnega delavca. V želji za napredkom se je vključil v izobraževanje takoj, ko je opravil vojaške obveznosti. Vpisal se je v poklicno papirniško šolo za odrasle, kjer si je s prizadevnostjo in dobro voljo pridobil toliko znanja, da ga je že med šolanjem poizkusil v proizvodnji pri papirnem stroju kot paznik in pomočnik strojevodje. S 1. februarjem 1974 je sprejel dolžnost obratnega laboranta in te naloge opravljal do svoje tragične smrti.

S Simonom Cajhnom je temeljna organizacija združenega dela Tehnični papir izgubila marljivega, vestnega in značajnega delavca, ki je svoje delo opravljal točno in v prid celotni organizaciji. Najbolj pa se bomo spominjali njegovega veselega in vedrega obraza, ki je izražal njegov dobri značaj. Delovni kolektiv mu je za njegovo delo, za družabnost in tovarištvo neizmerno hvaležen in ga bo ohranil v lepem spominu.

Dvoje pomembnih tekmovanj gasilcev

22. in 23. septembra je bilo za vevške gasilce dvoje pomembnih tekmovanj in sicer:

1. tekmovanje industrijskih gasilskih enot papirne in papirnopredelovalne industrije SRS in

2. regijsko tekmovanje industrijskih gasilskih društev in ostalih društev kot predtekmovanje za kongresno leto 1980.

Tokrat je bilo gasilsko tekmovanje za našo panogo organizirano v Krškem, ker je domače gasilsko industrijsko društvo letos proslavljalo 40-letnico aktivnega dela.

Rekordno število tekmovalnih desetin je pokazalo izredne tekmovalne uspehe ter temeljito pripravljenost skoraj vseh tekmovalcev. Od enajstih nastopajočih moških desetin so le-te tekmoval v dveh tekmovalnih disciplinah in sicer: v taktični vaji s preprekami in v štafetnem teku z ovirami.

Prvo mesto so dosegli gasilci iz Količevega, ki so pokazali največ znanja, predvsem pa so bili po časih nedosegljivi. Ekipa iz Količevega namreč dela izredno resno in trdo, zato uspehi niso slučajni. Drugo mesto so osvojili domači gasilci iz Krškega, ki so zaostali za prvaki le za 4 točke. Tudi ta ekipa mladih gasilcev ni dosti zaostajala za Količevci in vprašanje prvega mesta je bilo do razglasitve rezultatov nejasno. Na tret-

jem mestu so bili prekaljeni gasilci iz Ceršaka in šele na četrtem mestu so tokrat pristali gasilci z Vevča. Za prvakom so zaostali za 26 točk, kar je precej slabši uspeh kot so ga Vevčani dosegli na podobnem tekmovanju leta 1978 na Vevčah. Res, da Vevčani tokrat niso imeli tako skrbne priprave kot ob jubilejnem letu, vendar moramo biti tudi kritični in povedati, da bi ta ekipa morala kljub starostnemu sestavu doseči dosti bolj ugoden rezultat. Predvsem smo zaostajali v hitrosti in zaradi napak v vaji. To se je pokazalo tudi drugi dan na regijskem tekmovanju, ki je bilo na Vevčah, saj smo po času v disciplini »taktična vaja« dosegli tako slab čas, da tudi na treningih nikoli ne... Opravilo je morda le v utrujenosti tekmovalcev iz prejšnjega dne in spolzkem terenu zaradi dežja. Nekaj bo v bodoče za podobna tekmovanja potrebno izboljšati. Stara garda gasilcev bo morala imeti več kondicije in dolgotrajnejše priprave ali pa bo potrebno tekmovalno desetino nekoliko spremeniti.

V bodoče se moramo zavedati, da z nekaj vajami pred tekmovanjem ne bomo dosegli zaželenega uspeha, zato bo potrebno napraviti več, če se hočemo obdržati na vrhu, katerega smo v preteklih letih tudi dosegli. Tekmovalna de-

setina, res nima takih pogojev, kot jih imajo morda druge desetine, saj vemo da delamo v štirizmanskem turnusu in da nekateri kljub dobri volji ne morejo biti prisotni na vseh organiziranih vajah. Samo tekmovanje v Krškem pa pokazalo, da so tekmovalne ekipe vedno bolj dobro in skrbno sestavljene ter da vodstva društev posvečajo takim tekmovanjem veliko pozornost.

Za vevškimi gasilci so se na tekmovanju v Krškem uvrstile še naslednje ekipe: Sladki vrh II, Radeče I, Sladki vrh I, Medvode, Lepenka Tržič, Valkarton Logatec in Radeče II.

Med ženskimi desetinami pa je bila prva ekipa iz Celuloze Krško, sledile so tekmovalke iz Ceršaka in Sladkega vrha.

Na zaključni svečanosti so prve tri ekipe prejele pokale, vse ostale pa diplome in spominske plakete.

Na regijskem tekmovanju na Vevčah pa sta med industrijskimi gasilskimi ekipami tekmovali le dve desetini in sicer desetina iz SAP-VIATOR in naša gasilska desetina. Kot že omenjeno, smo Vevčani na tem tekmovanju popolnoma zatajili in se nismo uvrstili v kongresno tekmovanje, ki bo prihodnje leto v enem od industrijskih mest Slovenije.

V. J.

Predlog združevanja sredstev na področju ljubljanskih občin s strani porabnikov v višini 75.000.000,00 din naj se zagotovi tako, da vsak delavec na območju ljubljanskih občin prispeva v dveh letih 500 din oz. 250 din v letu 1979 in 250 din v letu 1980. Sredstva bi združevali na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev, o čemer se bomo odločali delavci še v tem letu v TOZD in delovnih skupnostih. Viri sredstev so lahko sklad skupne porabe ali drugi možni viri.

Za uspešno izvedbo samoupravnega sporazuma so prevzeli koordinativno vlogo občinski in mestni sindikalni sveti v Ljubljani.

Če bodo potrebna sredstva za Tovarno pripravljene in polpripravljene hrane v Ljubljani, ki je sedaj v ustanavljanju, zbrana pravočasno, bo tovarna zgrajena do konca leta 1981. Stala bo na mestu, kjer je sedaj že dotrajana tovarna Kemin. Nova tovarna bo vsebovala sklop najboljših tehnoloških dosežkov, ki so v razvitem svetu že uveljavljeni in ki so potrebni za kvalitetno pripravo hrane. Vsi obroki bodo prilagojeni za potrebe dela z različnimi kaloričnimi vrednostmi (od 250 do 1000 kalorij). Tovarna bo skrbela za celodnevno oskrbo tudi ob sobotah in nedeljah. Za naše delavce bo oskrba s hrano iz te tovarne predvsem dobrodošla za nočno izmeno. Sicer pa bo nov, sodobnejši način prehrane razbremenil tudi žene v gospodinjstvu.

Naj omenimo, da sta v Jugoslaviji že dve takšni tovarni pripravljene in polpripravljene hrane, sicer z manjšo kapaciteto, a odlično služita svojemu namenu.

V. B.

Od kdaj toaletni papir

Stari zapiski trdijo, da so prvi WC znani že iz leta okoli 2800 pred našim štetjem, papir pa šele od leta 105 po našem štetju. Vendar je trajalo še skoraj 1800 let, tj. do leta 1890, da je vzporedno in ustrezno z večjimi higienskimi zahtevami došel na trg toaletni papir. Šele leta 1929 je prišel toaletni papir v register prodajnih artiklov pri državnem patentnem uradu v Berlinu. Torej je toaletni papir star komaj 50 let.

Energija iz šote

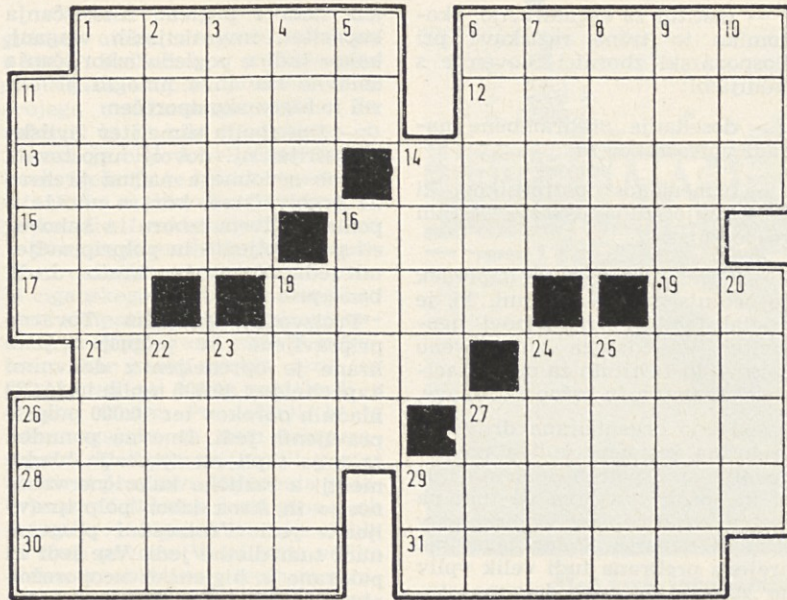
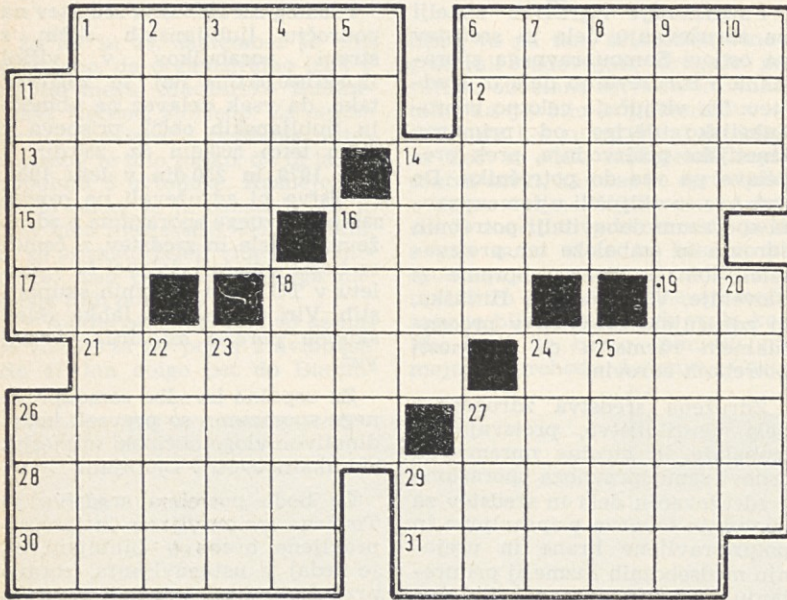
V tovarni papirja Lövholmen na Švedskem bodo proizvodnjo energije v začetku naslednjega leta preuredili tako, da ne bodo več porabili 40.000 m³ olja za kurjavo, ampak bodo za kurjenje kotlov uporabljali odpadni les, v glavnem lubje in šoto.

Postopek je tak, da bodo drevesno lubje, lesne odpadke in šoto zmleli in osušili s plini iz kurilnega kotla. Prah bodo uvajali v kurišča in s tem prihranili ogromne stroške za kurilno olje.

En papirni stroj namesto šestih

Tovarna Tomakoni na Japonskem načrtuje za leto 1980 zagon novega papirnega stroja s kapaciteto 180.000 ton letne proizvodnje časopisnega papirja. Investicija bo stala 75 milijonov dolarjev. Novi stroj bo imel delovno širino 8,8 m in delovno hitrost 1100 m/min. Z zagonom novega stroja bodo izločili šest starejših strojev, kljub temu pa bo proizvodnja za 60.000 ton letno večja.

Križanki — dvojčici

Obe križanki sta popolnoma enaki, vendar morate pri reševanju paziti, v katero boste vpisali posamezne besede. Opisi zanje namreč niso podani v pravilnem vrstnem redu, temveč so med seboj pomešani. Seveda velja to le za besede pod isto številko. Reše-

valec mora torej paziti, da bo rešene pojme vpisoval v tisti lik križanke, kamor smiselno tudi sodijo. Posebnih težav pa pri tem prav gotovo ne boste imeli. Opise posameznih besed navajamo za obe križanki skupaj pod isto številko, ločijo pa jih pomišljaji.

Športniki papirničarji v jugoslovanskem merilu

V septembru so bile v Banjaluki dvanajste delavske športne igre papirničarjev in celulozarjev Jugoslavije.

Delovna organizacija INCEL, ki je bila gostiteljica in organizatorica letošnje športne manifestacije, slavi letos petindvajsetletnico obstoja. Iger se je udeležilo okoli 900 delavcev-športnikov naše panoge. Iz Banjaluke so se v svoje delovne organizacije širom Jugoslavije vrnili z izredno lepimi in prijetnimi vtisi, saj so se organizatorji na moč trudili, da bi se

vsak udeležence počutil tako, kot v svoji hiši.

Čeprav igre nimajo samo tekmovalnega značaja, je športni duh vse tri dni bil močno prisoten. Največ športnih uspehov so imeli ekipe domačinov iz INCELA in iz NATRONA. Športniki iz naše tovarne se jugoslovanskih iger tokrat nismo udeležili. Morda pa se bomo skozi rekreacijo v zimskem času »dotali« in šli drugo leto na trinajste igre v Čačak, ko bo gostitelj jugoslovanskih iger delovna organizacija »Božo Tomič«.

Tistim, ki so svoj dopust preživel v prikolicah v Rabcu, poleg sonca in morja tudi ni manjkalo vonja po slastni pečenki

Pomanjkanje tiskovnega časopisnega papirja

V ZDA je potreba po tiskovnih medijih presenetljivo narastla. Tovarne časopisnega papirja niso v stanju pokrivati naraščajoče potrebe, ker so kapacitete v Kanadi in ZDA 100 % obremenjene, novi obrati pa bodo na razpolago najkasneje v 1 1/2 leta. Poraba časopisnega papirja v ZDA meseca marca letos je znašala 985.000 ton, kar je za 8,5 % več kot meseca februarja. V prvem kvartalu je znašala poraba 2,69 milijonov ton ali 5,7 % več kot leto poprej.

V prvem kvartalu je Kanada izvozila 1,593 milijona ton tj. 3 % več kot leta 1978. Tako so se znižale tudi skladiščne zaloge na minimum.

Vodoravno: 1. hodnik med postajnim poslopjem in progo na železniških postajah — očitane napak, opozarjanje, oštevanje, 6. do 4,5 m dolg afriška gož, zelo strupena kača — večji kraj ob Savi z največjo slovensko papirnico, 11. javen razglas, naznanilo, pritrjeno ali nalepljeno na vidnem mestu, običajno tiskano na papirju — kraj pri Zidanem mostu z znano papirnico, 12. list ali pola papirja z vabilom ali obvestilom, ki se deli v javnosti, običajno v reklamne namene — veliko jezero v severni Finski, 13. večje naselje na Notranjskem, kjer ima KTL svojo TOZD — literarno ustvarjanje, pripovedništvo, pripovedno pesništvo, 14. vrh v Himalaji, ki so ga uspešno naskočili tudi naši gorniki — naprava za ustavljanje vozil, cokla, 15. orodje za obdelavo kovin ali lesa — nenaden sunek, prevrat, 16. smer sodobne umetnosti, ki se je razširila okoli leta 1960 — država v ZDA z glavnim mestom Topeka, 17. kem. simbol za titan — ploščinska mera, 18. reka, ki teče skozi Prijedor — posoda s posmrtnimi ostanki, žara, 19. začetnici najuspešnejšega alpskega smučarja vseh časov — znamka italijanskih kamionov, 21. priimek direktorja Papirnice Vevče — mesto v italijanski Lombardiji zahodno od Milana, 24. enota za merjenje električne napetosti — kraj pri Kamniku z rudnikom kaolina, 26. določena najvišja ali najnižja meja, mejna vrednost — pokrajina v severovzhodnem delu Irske, 27. francosko ime za Zenevsko jezero — del Maribora s tovarno avtomobilov, 28. črta, poteza, smer, meja (latinsko) — prevoja, red v šoli, kritika, 29. okisana krma, kisal — naselje ob cesti Kamnik—Vransko, nekdanji trg pod Menino, 30. podpis, postava, pravilo, vodilo v katoliški cerkvi, tudi vrsta težkega strelnega orožja, top — sredozemska ali tropska rastlina z bodicastimi listi, okras na korintskih stebrih, 31. nabožna, sveta podoba pri pravoslavcih — belgijski politik in državnik, nekdanji predsednik vlade in generalni sekretar pakta NATO (Paul Henri).

Navpično: 1. stroj v dodelavi papirja, satiner — splošen naziv za tovarno ali prodajalno papirja, 2. vas v obrobem delu vinorodnega Krškega hribovja, tudi mlinski žleb — v starem Rimu nadzornik javnih poslopij, 3. naše ime za največje jugoslovansko pristanišče, ki ima med drugim tudi tovarno cigaretnega papirja — angleška ploščinska mera, 4. tibetansko govedo — starejši možak, kmečka korenina, 5. arabski žrebec — nikalnica, 6. družina, skupina, družba — večja vas na Dolenjskem blizu Trebnjega, 7. latinsko ime za janež — berač, ubožček, bojazljivec, 8. snov, surovina, velika strnjena količina kake tvarine — ostanek posekanega drevesa, trš, tudi psovka za nerodnega človeka, 9. obrat za predelavo izdelkov papirne industrije — stroj za proizvodnjo lesovine, 10. velika ruska reka, pritok Volge — otok

v Prespanskem jezeru, 11. jesenska poljščina, ki služi za hrano ljudem in živalim — levi pritok Donave, mejna reka med Romunijo in Moldavsko SSR, 14. oklep-

no vozilo z gosenicami — zemeljski pas, tudi nelagoden občutek strahu, groza, 16. polotok med Črnim in Azorskim morjem, tudi gora pri Ljubljani — vodni hlapi, tudi denarna enota, 18. grški katolik, pripadnik pravoslavne in drugih vzhodnih cerkva — vrag, hudič, peklenšček, 20. sladek sok nekaterih rastlin — izraz bolečine, tarnanje, 22. ognjenik na Siciliji — znamenje, napoved nesreče, 23. alkoholna pijača — grm ali nizko drevo z zelo trdim lesom, 24. del glave nad očmi — naziv TOZD v Vevčah, 25. kratka nekdandje službe za zaščito narodov Jugoslavije — zdravilna travniška rastlina, 26. priprava iz ukrivljene palice in tetive za metanje pušic — ime znane šahistke Kušmir, 27. artilerijsko orožje vseh kalibrov — upodobljen premiet ali živo bitje, kip, podoba, tudi geometrijski pojem, 29. avtomobilska oznaka Murske Sobote — kem. simbol za silicij.

Rešitve oddajte na uredništvo do 7. novembra 1979.

1. nagrada: 60 din, dve drugi nagradi po 40 din, tri tretje nagrade po 20 din.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC SEPTEMBER

Prišli:

Obradović Dragan — nakladalec papirja
Pandžić Derviš — I. pom. papirne-ga stroja
Hadžić Ramiz — vnašalec
Kostrešević Vlado — vodja zav. stroja formatov
Đinić Zvonko — paznik pap. stroja
Dečman Roman — I. pom. papirne-ga stroja
Petrović Simo — pospravljalac izmeta
Rangus Tatjana — evidentičar v energ. odd.
Marn Janez — pom. del. v kovinski del.
Cvar Jože — razvojnič II
Mumlek Borislav — obratni laborant
Cenkar Ivan — pom. del. v kov. del.
Camernik Boris — delavec v zidarski del.
Suljanović Fehim — obratni laborant
Grbić Milovan — pospravljalac izmeta
Bučar Franc — ključavničar III
Zinko Venčeslav — klepar — instalater I
Sraka Martin — ključavničar I
Avsec Alojzij — mizar I
Bogičević Stana — zavijalka
Kokalj Lojzek — delavec na žagi
Hadžalić Ismet — pospravljalac izmeta
Bogičević Vinka — prebiralka-števka
Gale Frančiška — pom. vodje zav. stroja
Jablanović Stojan — II. pom. pap. stroja

Odšli:

Ibrahimović Esad — vnašalec
Zlojutro Dušan — pospravljalac izmeta
Nikolić Dušan — II. pom. vodje preč. rezal. stroja
Sraka Martin — ključavničar I
Doblekar Vinko — vodja preč. rezal. stroja — v JLA
Muranović Izet — etiketar — v JLA
Avsec Alojzij — mizar I
Jovanović Čedomir — pom. vodje vzdolžno rezal. str. — v JLA
Knežević Zdravko — vodja zavijalnega stroja zv. — v JLA
Krešić Mesud — pom. vodje zav. str. zvrtkov — v JLA
Morela Janez — pom. vodje zav. str. formatov — v JLA
Aršić Spasoje — pomožni delavec

Milivojević Slobodan — pomožni delavec
Grahović Osman — pospravljalac izmeta
Cajhen Simon — obratni laborant — umrl
Grm Frančišek — klepar-instalater I — umrl
Trtnik Franc — brusilec lesa — upokojen
Jozelj Igor — garderobier — del. razmerje za dol. čas
Kuštrin Darja — garderobier — del. razmerje za dol. čas
Brinšek Branko — garderobier — del. razmerje za dol. čas
Kocjančič Marjan — vzdrževalec čistilnih naprav — del. raz. za dol. čas
Snoj Maja — servirka — delo, za določen čas
Mlakar Darja — servirka — del. raz. za dol. čas
Picek Marija — I. pom. kuharice — del. razmerje za dol. čas
Jagodić Marko — blagajnik — del. razmerje za dol. čas
Kocjančič Sašo — vodja kopališča — del. razmerje za dol. čas
Razdevšek Bojan — vodja kopališča — del. razmerje za dol. čas

Rodili so se:

Musić Memiji sin Denis
Ramoš Marti sin Klemen
Kocjančič Mariji hči Tanja
Milanović Radomiru hči Daniela
Kocjančič Andreju sin Vitjan
Potokar Matiji sin Matej
Morela Frančiški in Andreju hči Marija

ČESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Delinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Škerbinek — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČGP Delo — TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.